Published and distributed under permit (No. 761), authorised by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXIX. | ЧИСЛО 123. | ДЖЕРЗИ СИТИ, Н. ДЖ., ПЯТНИЦЯ, 27-го МАЯ, 1921.

VOL. XXIX. | No. 123. | JERSEY CITY, N. J., FRIDAY, MAY 27, 1921. | THREE CENTS

Знов кров ллється в Мінґо.

ДВА ЖОВНІРИ ПОГИБЛИ ВІД СТРІЛЯНИНИ В СТРАЙКОВІМ ОКРУЗІ.

ВІЛІЄМСОН, Вест Верджінія, 25. мая. — Зовсім несподівано по кількох днях повного спокою учора прийшло знов до стрілянини. Від вистрілів, що походили з гір, погибли два жовніри, а саме один жовнір зі стейтової, а один з федеральних військ. Вони погибли стоячи на варті. Найдено їх неживими, і ніхто не знає, коли саме вони погибли. Одна цивільна особа ранена смертельно, також від вистрілів, походячих від невисліджених людий з гір.

За розброєннєм.

СЕНАТ ПРИЙМАЄ РЕЗОЛЮЦІЮ ЗА КОНФЕРЕНЦІЄЮ В СПРАВІ ІОЗБРОЄННЯ.

ВАШІНҐТОН, 25. мая. — Американський сенат приняв одноголосно без нїякої опозиції резолюцію сенатора Бори, котра уповажнює і просить президента Злучених Держав, щоби він запросив правительства Японії і Англії вислати своїх репрезентантів на конференцію, котра має мати обовязок як найскорше порозумітися в справі зменчення морських зброєнь зі сторони Злучених Держав, Японії і Англії.

КОНҐРЕС ПРЕЗБИТЕРІЯНСЬКОЇ ЦЕРКВИ ЗА РОЗБРОЄННЄМ.

ВИНОНА ЛЕЙК, Індіяна, 25. мая. — На внесеннє бувшого американського секретаря стейту Віліема Дженінгса Брайена, презбитеріянське загальне зібраннє, що тепер тут обрадує, приняло резолюцію, в котрій презбитеріянська церква, бачучи з острахом поважні наслідки перегонів в зброєнню, грозячі нарушеннєм мирних зносин межи державами, просить президента Злучених Держав скликати міжнародну конференцію для заведення постепенного розброєння та заведення загального та постійного мира.

СПРАВА ЗАЯВЛЕННЯ МИРА З ЦЕНТРАЛЬНИМИ ДЕРЖАВАМИ.

ВАШІНҐТОН, 25. мая. — Представителі комітету палати послів для заграничних справ і такого самого сенатового комітету постановили на спільній конференції предложити на другий тиждень повним палатам резолюцію в справі мира з Німеччиною в такім виді, що Злучені Держави заявляють, що війна з Німеччиною вже не існує. Резолюція не буде говорити нічого про відкликаннє війни, як сего хотів в своїй резолюції сенатор Нокс.

ВІРМЕНИ АПЕЛЮЮТЬ ДО КОНҐРЕСУ О РАТУНОК ДЛЯ СВОГО НАРОДА.

ВАШІНҐТОН, 25. мая. — Рада тростісів Запомоги для Близького Сходу внесла відклик до американського конґресу, в котрім просить його наперти всіми силами на аліянтів та Турків, щоби вони покінчили стан анархії на Близькім Сході, бо се грозить загладою цілим народам, а передовсім Вірменам. Рада просить конґрес, щоби він постарався, щоби Англія, Італія і Франція постаралися, щоби всіх, що належать до христіянських менчостий в Малій Азії, привернено домів та щоби ті уряди їх обороняли.

ПРОТИ ПРОБИ ГРАМОТНОСТИ ДЛЯ ІМІҐРАНТІВ.

БОФАЛО, Ню Йорк, 25. мая. — Конґрес Союза Жидівських Громад в Америці, що тепер тут відбувається, ухвалив резолюцію за знесеннєм обмежень іміґрації та за знесеннєм проби грамотности для будучих іміґрантів.

ЗЕЛІЗНИЦІ БОРОНЯТЬСЯ ПРОТИ ЗНИЖКИ ПЕРЕВОЗОВОЇ ТАРИФИ, АЛЕ САМІ ЗНИЖУЮТЬ РОБІТНИЧУ ЗАПЛАТУ.

ВАШІНҐТОН, 25. мая. — Підчас переслухання перед сенатовим комітетом для межистейтової торговлі, котрий тепер веде слідство над американськими зелізницями, президент Нордерн Пасифик Рейлровд заявив, що зелізниці тепер не можуть знизити ціни перевозу людий та товарів. Він казав, що наперед ціни удержання зелізниць мусять бути значно зменчені. Він остро противився тому, щоби якенебудь державне тіло або уряд установляв робітничу заплату на зелізницях.

ШІКАҐО, 25. мая. — До Федеральної Зелізничої Робітничої Ради напливають без упину нові прошення знизити заплату зелізничим робітникам. Дня 6. червня Рада відбуде послуханнє в справі 100 перших просьб того рода.

ГОЛОСОВАННЄ СЕРЕД РОБІТНИКІВ В СПРАВІ ЗНИЖЕННЯ ЗАПЛАТИ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, 25. мая. — В суботу починається голосованнє зелізничих робітників Пенсилвенїйської Ко. в справі вибору представників, які мають зробити зі зелізницею нові контракти. Зелізниця добивається, щоби на місце давного одного контракту межи всіми робітниками та зелізницями, обовязуючого на всі Злучені Держави, поороблено осібні контракти на кожду дивізію. Именем робітників кождої дивізії контракт має підписати представництво робітників, зложене з трох людий.

ОСТЕРЕЖЕННЄ В СПРАВІ ПАШПОРТІВ.

ВАШІНҐТОН, 25. мая. — Департамент стейту видав осторогу до всіх тих американських горожан, котрі думають їхати або переїздити через Англію, що після англійського закона кождий чужинець мусить мати пашпорт, виданий його урядом, та візований англійськими конзулярними властями.

ЦІКАВА ПРОПОЗИЦІЯ НА ПОКІНЧЕННЄ СТРАЙКУ.

ОЛБАНІ, Н. Й., 24. мая. — Олбанські бизнесмени вмішуються в страйк трамваєвих (стріткарових) робітників. Представилі великих фір в місті відбули збори, і на них постановлено зібрати фонд на заплаченнє через три місяці тої суми, якої потреба, щоби стріткарова компанія могла заплатити робітникам після домагання страйкарів. Страйкарі саме домагаються 60 центів за годину, а компанія годиться платити по 45 центів. Через сю незгоду межи робітниками та компанією робітники страйкують уже четвертий місяць (страйк почався ще дня 29. січня сего року). Отже сю ріжницю хочуть заплатити бизнесмени міста.

Тимчасом „джитні" уже майже зовсім перестали їздити. Люди щораз більше їздять трамваями, але лише в день, бо в ночи мало хто важиться сідати на стріткару, хоч поліція та військо добре їх стереже.

ДІТОЧА ПРАЦЯ В АМЕРИКАНСЬКИХ МІСТАХ.

Статистичні дані зібрані Діточим Бюром Департаменту Праці в дванайцяти американських містах (Балтімор, Бріджпорт, Бофало, Менчестер, Мінеаполіс, Ню Гейвен, Ню Орлінс, Ню Йорк, Рочестер, Сейнт Луіс, Толідо і Вотербери), виказують, що на протязі 1920 р. в тих містах 76.194 дітей взяло дозвіл іти до роботи. В тих самих містах в 1913 році такі урядові цертифікати з дозволом працювати були видані 67.169 дітям. Ті цифри показують зріст діточої праці о звиш 13 процентів, і в такім же відношенню зросло населеннє тих міст від 1913 до 1920 року.

Зріст діточої праці зазначується взагалі від 1915 року, коли в наслідок заграничних замовлень на воєнний товар заробітків стало всюди більше. Аж до 1918 року все більше дітей ішло до роботи. Число зменшилося в 1919 році, з упадком воєнної індустрії, і піднялося в 1920, в-наслідок зростаючої дорожні.

Оголошуючи ті цифри Діточе Бюро підкреслює, що вони зовсім не дають точного виказу дітей працюючих в американських промислах. Не всюди однаково строго переводиться закон про діточу працю і можна допустити, що богато дітей іде до роботи без нїякого „перміту". Та скільки їх, обчислити годі.

ІНДУСТРІЯЛЬНА ВИСТАВКА В ВІННІПЕҐУ.

Від 9. до 14. мая відкрита була в Вінніпеґу виставка фабричних товарів продукованих індустрією того міста. Більшу виставу того рода влаштовують там в другій половині місяця червня в окремих будинках, які тепер будують і приготовляють для виставки. Вінніпеґська фабрична індустрія постійно зростає і в 1920 році вона обіймала вже 725 фабрик та заводів з близько 20.000 робітників, що виробляли за рік всякого товару вартости поверх 120 мілїонів долярів. Головні її продукти, се мука, мясо, мясні та инші харчові запаси, масло, сир, деревні вироби, хліб, бісквіти, печатні та видавничі твори, кава, коріннє, зелізо, машини і мужеська одежа.

ВОЗДУШНА ПОЧТА В АМЕРИЦІ.

15-го мая минуло три роки відколи в Америці заведено правильну воздушну почту. Перших два роки вона функціоновала лише на лінії Вашінґтон-Ню Йорк, потім заведено ще дві лінії з Шікаґо: до Мінеаполіс і до Ст. Луіс, врешті в послїднім році почтові аероплани вже правильно перевозили листову почту через цілий американський континент, з Ню Йорку на Клівленд, Шікаґо, Омаґа, Шеєн, Солт Лейк і Рено до Сан Франціско і назад.

Розуміється, повна правильність і точність в воздухоплаванні неможлива, так як в дуже злу непогоду летун не все може долетіти на час, або й зовсім не може вилетіти. Одначе за весь час почтові летуни довершили 78 процент усіх поїздок, в послїднім місяці (квітни 1921) аж 90 процент, мимо того що мало не цілий місяць на сході Америки стояли густі тумани і хмари, а над Скельними Горами (Ракі Мавнтенс) не переставали бурі з снігом.

За послїдний рік почтові пілоти перелетіли разом 1,313.-379 миль і перевезли звиш мілїон фунтів почти, значить якись сорок мілїонів листів.

Нещасних случаїв було в послїднім році в двоє стільки, що за попередних два роки: згинуло 13 пілотів, 5 механиків і 1 почтовий урядник. Се наслідок заведення воздушної почти з Ню Йорку до Сан Франціско. По тій дорозі, летючи напоперек цілої Америки, почтовим летунам приходиться перелітати на заході гірське пасмо Аленґенів, де часто мрака і хмари низько над землею, а на сході Ракі Мавнтенс з частими бурями. В тумані чи завірюсі пілот мусить летіти: низько, щоб не стратити з очей дороги (звичайно за рікою або вздовж гірської долини) і летючи з скорістю 90—100 миль на годину, легко може вдаритись об гору або зачіпитись за дерево.

САМОУБИЙСТВО НА ПОВНІЙ УЛИЦІ.

Незвичайне самоубийство поповнила пані Джулія Ворсгоф, котру нюйоркська поліція арештувала за те, що вона не станула на суд за якусь давнійшу провину. Поліція дістала наказ від судді арештувати її, де її стрінуть. Коли її арештував полісмен і казав всісти до авто, котрим він хотів відставити її до суду, вона не противилася і спокійно сіла коло полісмена, котрий стояв на дощці автомобіля. Полісмен бачив на подолку арештованої її торбинку. Нагло він побачив, що арештована виняла револьвер з торбинки і скорим рухом сягнула до гори і вистрілила собі в груди. Шофер відразу станув коло хідника, на котрім зібралася велика маса народа, звабленого відгуком вистрілу. Полісмен казав просто їхати до шпиталю, де лікарі ствердили, що куля перебила її груди під серцем так, що женщина не буде могла пережити сего розпучливого кроку.

Судова розправа, яка ждала її, була викликана неприличним поведеннєм на вулиці. Вона взагалі мала бути дуже сварлива і, деби не була, чи в склепі, чи при роботі, усюди викликала сварню і замішаннє. Раз судовий лікар радив судови, щоби її замкнути до шпиталю, бо вона занадто небезпечна, щоби ходити свобідно.

МОСКВА ПЕРЕД ГОЛОДОВОЮ ЗАГИБІЛЮ.

Але не большевицькі комісарі, котрі спроваджують віктуали в „дипломатичних" міхах.

РИГА, столиця Латвії, 25. мая. — Відомости з Москви сповіщають, що се місто є перед голодовою загибілю.

Селяни не хотять продати зерна большевикам, але держать для себе. Декрет, який Ленін видав про привереннє свобідної торговлі, цілком не усунув голоду в Москві.

Большевики були вислали свої комісії на села, щоби накупили хліба, але ті комісії вернулися з нїчим.

Большевики сподівались дістати зерна з Кавказу, але тамошні повстанці спалили кількa мілїонів пудів збіжа, аби воно не дісталось в руки большевиків.

Селяни кидають міста і йдуть на села ратуватись перед голодовою загибілю. . .унт хліба в Москві коштував тому 2 тижні 1,800 рублів, а тепер ціна підскочила на 3,000 рублів. Фунт цукру в Москві коштує 18,000 рублів. . . . .

Одиноким місцем в Москві, де ще нема голоду, є Кремль, давній царський осідок а тепер большевицьких комісарів. Висші совітські чиновники спроваджують собі поживу двічі в тижні дипломатичною дорогою з Латвії й Естонії. Сі транспорти перевозять вони в „дипломатичних" мішках, які іноді часом заповняють цілі зелізничі вагони.

В балтійських краях глузують собі з большевицьких „дипломатичних" міхів. Недавно потовкся один дипломатичний міх, що викликало сміх, бо з нього розтеклися побиті яйця.

САМОУБИЙСТВО СВЯЩЕННИКА

Микола Шварц, парох римсько-католицького костела св. Марії в Ґален, Илиноїс, їдучи зі шпиталю, де він лічився на нервову хоробу, до своїх родичів у Бруклині, вискочив коло міста Ню Брунсвик, Ню Джерзи, з поїзду і забився на місці. З хорим їхав його брат, і він старався задержати і успокоїти зденервованого священника, але се нїчого не помогло. Він остро відтрутив брата і побіг до послїдного воза поїзду, звідки кинувся на шини, як поїзд їхав зі скоростю 50 миль на годину. Свідки ствердили, що брат не міг нїчого зробити мимо найкращих усилль. Коронер (судовий лікар) ствердив, що причиною самоубийства було хвилеве поміщаннє розуму.

ЩО ВОРОЖКА ВОРОЖИТЬ СВІТОВИ?

Коли вірити німецькій ворожці над Реном, пані Вінтер, то ще далеко світови до спокою. Прийде ще, каже вона, більше нещастя ніж досі світ пережив. В 1921 р. вибухне нова світова війна між Японією й Америкою. Хінці прилучаться до Японців, а Америці буде помагати Франція й Англія. Далі, каже ворожка, в 1922 р. вибухне страшна пошесть; в 1923 р. Німеччина і Росія підуть на Париж. В 1924 р. Америка й Німеччина закінчать побідно війну, але се їм не поможе, бо 1925 р. зійдеться із землею комета, яка світила ще за Народження Христа і спричинить великі землетруси. Англія пропаде під водою. Потім панами світа стануть Індії і Америка.

Побачимо, як оджиемо, що з того сповниться.

Аліянтська Найвисша Рада має зібратись сеї суботи.

НА КОНФЕРЕНЦІЮ ПОКИЩО ВЖЕ ПРИЗНАЧЕНО СПІР ПОЛЬЩІ З НІМЕЧЧИНОЮ ЗА ГОРІШНІЙ ШЛЕСК І З ЛИТВОЮ ЗА ВИЛЬНУ.

ЛОНДОН, 25. мая. — Аліянтська Найвисша Рада має зібратися на нарад уще сього тижня, в суботу, в місті Бульонь у Франції.

Американська делеґація, під проводом амбасадора полковника Фжорджа Гарві, вибирається в пятницю, аби бути впору на засіданню Найвисшої Ради.

Перешкодою для скорого зібрання Найвисшої Ради могло би хиба бути се, якби до того часу французький парлямент не признав ще премієрови Бріяндови заяви довіря і він мусів би вижидати на порішеннє парляменту, чи він далі останеться керманичем політики Франції, чи віддає її в инші руки.

Покищо назначено на конференцію справу польсько-німецького спору за Горішній Шлеск і польсько-литовського спору за литовську столицю Вильну з околицею.

Аліянти хотять віддати Шлеск на 30 літ під комісію Ліґи Народів.

МІЖ АНГЛІЄЮ І ФРАНЦІЄЮ ПРИЙШЛО ДО ПОРОЗУМІННЯ В СІЙ СПРАВІ І АЛІЯНТИ ВИГОТОВЛЮЮТЬ СПІЛЬНИЙ ПЛЯН.

ПАРИЖ, 25. мая. — Серед аліянтів повстав новий плян для розвязки спору за Горішній Шлеск, який вийшов з британської сторони. Сей плян є за тим, щоби признати Німцям і Полякам ті шлеські громади, де вони вчасі плебісциту дістали більшість голосів, але покищо оставити цілий Горішній Шлеск під контролею спеціяльної комісії на протяг 30 літ.

Згідно з тим пляном ту комісію мала би назначити Ліґа Народів, а по 30 літах населеннє знова голосувало би, щоби висловити свої бажання, куди хоче належати.

Між Лондоном і Парижем безвпинно відбуваються переговори в сій справі. У французьких урядових кругах запевняють, що серед аліянтів у сій справі прийшло до порозуміння.

КАЖУТЬ, ЩО ЛИШЕ ЧАСТИНА ШЛЕСКА БУЛА БИ ПІД УПРАВОЮ КОМІСІЇ.

ПАРИЖ, 25. мая. — В тутешніх дипломатичних кругах говорять про новий плян розвязки шлеського спору. Именно кажуть, що зі сторони Італії предложено такий плян, аби вже тепер віддати чисто німецькі громади Горішнього Шлеска Німеччині, а чисто польські Польщі, а спірну промислову територію кругом міст Бойтен і Кеніґсгітте оставити на 30 літ під окремою комісією, назначеною Ліґою Народів. По 30 літах лише ся спірна частина голосувала би про свою будучу державну приналежність.

АЛІЯНТИ НАКАЗУЮТЬ ПОЛЬЩІ ЗАМКНУТИ ШЛЕСЬКУ ГРАНИЦЮ

ПАРИЖ, 25. мая. — Конференція Амбасадорів знову обговорювала сьогодня справу Горішнього Шлеска і постановила вислати ноту до Польщі з домаганнєм, щоби замкнула свою границю здовж Горішнього Шлеска.

ПАРИЖ, 25. мая. — На внесеннє французького правительства Конференція Амбасадорів сьогодня вислала остру ноту до Польщі, в якій наказує їй замкнути шлеську границю.

Се запорядженнє вказує на скріпленнє едности серед аліянтів.

В ноті Конференції Амбасадорів вказує на те, що Німеччина замкнула шлеську границю, і домагається, щоби Польща зробила тесаме.

НІМЦІ НА ГОРІШНЬОМУ ШЛЕСКУ ПРОГОЛОСИЛИ ВІЙСКОВУ ДИКТАТУРУ.

БЕРЛІН, 25. мая. — Німці на Горішньому Шлеску проголосили генерала Гефера військовим диктатором сеї части Горішнього Шлеска, яку тепер Німці держать у своїх руках.

В місті Оберґлоґав відбулися збори, на яких ухвалено диктаторови Геферови заяву довіря.

Німці утворили Екзекутивний Комітет, який складається з представників всіх німецьких партій на Горішньому Шлеску. Сей Екзекутивний Комітет признав також заяву довіря військовому диктаторови Геферови і взвав його, щоби не допустив далі наїзду польських „повстанців" і привернув лад і порядок в краю.

БОРОТЬБА АЙРИСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 25. мая. — Сьогодня сполудня напали „шин-фейнери" (айриські независимці) на митовий (цловий) будинок і підпалили його. Счинилася завзята боротьба з поліцією, якої здвана Даблин не памятає.

В борні згинуло 18 осіб.

Поліція увязнила 111 осіб споміж учасників підпалу і нападу.

Шкода виносить 5 мілїонів долярів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.7[illegible]

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАЄВИ!

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ГАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

Вшехпольсько - большевицьке братерство.

Як ми подали за варшавським „Роботніком", в польськім соймі у Варшаві прийшло було дня 13. цвітня сего року до горячої перепалки межи двома таборами польських послів.

Кампанію розпочав вшехполяк ґраф Скарбек, виступаючи остро проти незалежности України. Ґраф нападав безпощадно на маршалка польського сойму за те, що сей в однім листі до петлюрівського уряду висловився прихильно про незалежність України; він назвав таку заяву за незалежностю України нельоальностю і віроломством супроти нових приятелів Польщі, московських большевиків. На тій основі вшехпольський східногалицький шляґун домагався, щоби польське правительство розпустило та знищило петлюрівську армію, зорґанізовану в імя самостійности української держави, бо сего домагаються приятелі Польщі, російські большевики.

Другий бенідник, також вшехполяк, посол Заморський, критикував невшехпольських послів зате, що вони поясняли даване Польщею притуловище петлюрівській армії як право схоронення, яке мировим договором не може бути обмежене.

Третий бесідник, знов вшехполяк, посол Сейда, заявив, що вшехполяки тому виступають проти пристановища петлюрівській армії, української независимої держави та виконуванем большевицьких бажань та домагань, бо сего вимагає польський інтерес державний.

В тім самім дусі промовляли ще два посли, оба вшехполяки, а саме відомий львівський україноїд Ґрабскі та звісний з антиукраїнських виступів в Америці Лютославскі. Вони також, на спілку з промовляючим в друге ґрафом Скарбком виступали проти независимої української держави та за сповненем усіх бажаль большевиків тому, бо большевицькі домагання ідуть в тім напрямі, куди ідуть інтереси польської держави.

Сі урочисті заяви вшехполяків недвозначно вказують на вшехпольську політику супроти України з одного, та большевиків з другого боку. Вони показують понад всякий сумнів, що большевицькі інтереси і вшехпольські інтереси супроти України сходяться.

Хто такі вшехполяки, та яка їх політика супроти України, сего не треба ще поясняти ніякому Українцеви, що слідив українську політику за послідне поколіннє. Зрештою вона ясно пробивається зі згаданих осьтут заяв вшехпольських лідерів в польськім соймі: Ся політика заперечує існованнє українського народу і противиться повстанню самостійної української держави, без огляду на те, хто сю державу хоче будувати. Для вшехполяків український народ се темна етноґрафічна маса, котра має стати або Москалями або Поляками, а українська територія се природне поле поширення з одної сторони московської нації і московської держави, а здругої сторони польської нації і польської держави.

На таких основах має опиратися польсько-московська згода. Поляки мають забрати західну частину України з карпатськими лісами, підкарпатською нафтою і подільськими ланами; Москва має запанувати на східній части України, над українським чорноземом, українським вуглем і зелізом та українськими портами на Чорному Морю. Поляки мають признавати московське пановання над східною Україною, Москалі польське пановання над західною Україною. Вони мають спільно виступати проти всякого українського національного руху, бо всякий рух того рода скорше чи пізнійше мусить виставити домаганне самостійної української національної держави. Мир в Ризі є власне виразом такого понимання польської і московської політики супроти України.

Коли межи Поляками є які ріжниці, то лише щодо того, котра московська партія найкориснійша для польського пановання над Україною. Вшехполяки стоять на становищи, що сею партією є московські большевики. Тому вони піддержують московських большевиків за всяку ціну. Се є основа большевицько-вшехпольської згоди проти України.

Як показують послідні вісти про трактованнє петлюрівського уряду та петлюрівських війск, вшехпольська політика починає брати верх серед польських націоналістів. Шовіністична Польща приходить до переконання, що найкращою ґарантією польського розбою над Україною являється згода з другими розбишаками української землі і українського народа, з імперіялістичними „інтернаціоналістами" з Москви.

ЖАДАННЄ ПРИЗНАННЯ ГАЛИЦЬКОЇ РЕПУБЛИКИ!

Питаннє створення самостійної галицької держави прибирає чимраз більше реальні форми. Як звісно, держави антанти застерегли собі рішеннє, що зробити з сею частиною бувшої Австро-Угорщини, а Ліґа Народів недавно заявила, що т. зв. Східна Галичина не належить до Польщи, ніколи і ніяким актом не зістала Польщи признана, а натомісць є краєм, що чекає на рішеннє держав антанти (Англія, Бельгія, Франція, Італія, Япан) про його долю.

З другого боку нема ніякої надії, щоби Галичина в найблизших літах могла бути прилучена до України (придніпрянської). По перше придніпрянська Україна є сама в стані великого неладу і слабости та не знати, коли там настане постійний лад. Большевицьке правительство Раковського не є ніяким народним правительством України, а лише окупаційним, російсько-жидівським правительством, опертим на баґнетах чужих полків — Москалів, Хинців, Лотишів та Мадярів (бувших полонених). До большевицької т. зв. „України" Галичина прилучитись — отже — не може, бо се значить з одної ляцької неволі йти в другу, може ще гіршу. По друге большевики зреклися Галичини на річ Польщи, договором у Ризі. Вкінци не згодилабись на се й антанта, але зараз вислала би поміч Польщи, щоби лише большевиків не пустити у Галичину. Значить: хто рахував на ратунок Галичини большевиками, того рахунок був тричі пустий і тричі немудрий.

Так само нема що числити на Петлюру і його „правительство" в Тарнові, в Польщи. Петлюра зрікся Галичини і повторив то зреченнє аж кілька разів. Він тепер на ласкавім польськім хлібі і проти Польщи не піде. Дехто каже, що він так причаївся і, як поставить на поïс Велику Україну, тоді покаже Ляхам роги і зажадає назад Галичини. Хто так каже, є дитина. По перше Польща ніколи не доведе Петлюри до Київа, бо українські селяне ненавидять Ляшню за її рабунки гірше, ніж навіть большевиків. По друге державу сотворити і то ще від Збруча аж по Дон се не крумку хліба з маслом зїсти, ані резолюцію ухвалити. До сего треба інтеліґентних сил, армії і гроша. Ні одної з тих трех сил Петлюра не має. Він може „шарпати" большевиків, але від сего ще дуже далеко до сотворення держави. А вкінци і якби йому вдалось сотворити державу, то вона через 20 або і більше літ буде ви зависимости від Польщи і під польською контролею. А за сей час Ляхи вигублять галицьких Українців стричком, голодом, криміналами і тифусом та сколонізують край Мазурами. За рік спровадили вони 120.000 Мазурів до Східної Галичини. За десять літ спровадять 1 міліон і 200 тисяч душ — а тоді Галичина перестане бути українським краєм. Тим певнійше станеться се за 20 літ. Тоді вже Петлюра не буде мав що визволяти.

Дехто знов числив ще на инших Придніпрянців. Та показалось, що деякі з них такі самі розумні і так само люблять Галичину, як Петлюра. Аби заняти місце Петлюри в ляцькій лаці, вони і собі зрікаються Галичини. Щи инші знов — як проф. Грушівський чи Винниченко — пробували зачати політику з большевиками, попеклись на тій пробі та не ведуть властиво жадної політики. Чекають: може час що принесе. Так саме чекають т. зв. гетьманці. Виходить, що нема і не скоро буде зорґанізована сила на Великій Україні, на котру Галичина могла би опертись. А чекати Галичина не може!

Тому Галичина мусить ратуватись сама. Тим більше, що **то найлекша та найпевнійша дорога.** Ліґа Народів і Антанта є за тим, аби Галичину визволити і **зорганізувати як щось окреме.** Чому так? — Бо в сей спосіб виминаєсь богато труднощів і клопотів. Якби — приміром — антанта схотіла прилучити Галичину до України чи враз з Україною до Росії, то мусіла би ждати, аж там буде лад і спокій. Тимчасом там ще буде через кілька або й більше літ нелад, революція і війна. Тимчасом галицькі Українці і Жиди кричать „ґвавт", що вони не можуть чекати, бо їх Ляшня припікає. Антанта мусить отже на щось рішитись. Деякі з членів антанти — приміром Франція — радять зробити з Галичини окрему державу, але в унії з Польщею. Ляхи також не проти того. Але наші люде в Галичині ні проти сего душею і тілом. Анґлія пропонує тому утворити з Галичини цілком самостійну державу під опікою антанти. А пропонує вона се тим більше, бо думає, що сею дорогою можна виминути спір за національну приналежність Галичини. Як Галичина при Польщи — то Українці і Жиди знимають ґвавт; як Галичина пішла би до України чи Росії, то знов Поляки знимуть репет, що „пшепадло нам пултора міліона родакуф". Якже Галичина буде невтральною державою— то вона ні польська ні українська, вона собі своя власна, галицька.

Вкінци треба мати на увазі, що Галицькі Жиди і часть Поляків з послом Брайтером на чолі годяться радо на то, аби вони жили в окремій, невтральній державі — між тим, як їм тяжше буїоби рішитись на належаннє до України чи Росії. А сих Жидів і Поляків є около 2 міліони душ, се є більше як одна третя часть всего населення краю. З ними треба числитись!

Отсе є найкоротша і найпевнійша дорога до визволення Галичини. А як вже вона буде вільна, то заживе там наш нарід своїм життєм свобідно і буйно, то виратує Буковину, а поможе певно і Великій Україні. Мабуть і Угорська Русь тоді прилучиться до Галичини.

Отсими міркованнями кермують правительство Національної Ради Західно-Української Републики (себто Галичини) **подало до Ліґи Народів жаданне, щоби вона признала самостійну галицьку державу.**

Ся нота президента галицької Національної Ради до Ліґи Народів звучить так:

До Високої Ради Союзу Народів в Женеві.

Висока Рада Союзу Народів, зібрана в Парижі, 23. лютого ц. р., розваживши предложені домагання дотично державно-правного становища Сх. Галичини і відносин в цім краю, зволила ствердити, що Галичина, (Східна Галичина) лежить поза границями Польщі: що Польщі не наділено мандатом завести адміністрацію того краю, та що Польща являється тільки фактичним мілітарним окупантом Галичини, якої сувереном є держави антанти (арт. 91 договору в Сан Жермен).

На цій державно-правній підставі постановила Висока Рада Союза Народів, предложені їй домагання відносно правного становища Галичини і відносин в тім краю відступити Раді Амбасадорів.

За отсе справедливе ствердженнє сучасного державно-правного становища Східної Галичини по думці Сан-жерменського мирового договору з 11. вересня 1919 р., вважаю моїм обовязком іменем Української Національної Ради Східної Галичини зложити Високій Раді Союза Народів належну подяку, яку глибоко відчуває ціле українське населення того краю.

По запавшій постанові Високої Ради Союза Народів заключила Польща з Совітською Росією мировий договір в Ризі, 18. марта 1921 р., в котрім означено ріку Збруч як граничну лінію Совітської Росії і України від Східної Галичини. А в часі нарад Мирової Конференції в Ризі заявилася Делеґація Совітської Росії, на засіданню з 24. вересня 1920 р., за визнанням державної независимости Східної Галичини, зрікаючись тим чином своїх претенсій до Східної Галичини не на річ Польщі, але на користь населення цеї території, що домагається своєї самостійної держави. На це відповіла тоді Мирова Делеґація Польщі, що Східна Галичина не належала до Росії і тому Мирова Делеґація Совітської Росії не може розпоряджувати Східною Галичиною. Та супроти цего є самозрозуміле, що Совітська Росія не мала (також) права відступати Східної Галичини на користь Польщі, проти чого також виразно застерігласъ Делеґація Української Національної Ради Східної Галичини протестом внесеним до Мирової Конференції в Ризі дня 7. жовтня 1920 р.

Таким способом, Східна Галичина правно осталась далі поза границями Польщі, — як територія давної австро-угорської монархії, що по думці артикулу 91 мирового договору Сан-жерменського належить виключно до розпорядимости держав антанти, котрі є сувереном цеї території, та їх права суверенности над Східною Галичиною не був всилі нарушити мировий договір, заключений між Польщею і Совітською Росією.

Колиж тепер Польща намагається робити заходи в Союзі Народів про реєстрування рижського мирового договору з 18. марта ц. р., аби цим способом паралїжувати права держав антанти і насилувати волю населення Східної Галичини, що під ніякою умовою не хоче іти під Польщу, — то проти них заходів Польщі мусить Українська Національна Рада Східної Галичини як леґальне заступництво українського населення цеї території як найбільше рішучо запротестувати!

Звертаючи ласкаву увагу Високої Ради на отсі обставини, просить Українська Національна Рада Східної Галичини:

Зволить Висока Рада в консеквенції становища занятого своєю постановою з 23. лютого ц. р., трактувати Східну Галичину як окрему міждержавну територію, що повстала з областей давної австро-угорської монархії та вдоволяючи бажанням населення цеї території, заявитися за визнанням независимої галицької (східно-галицької) держави, що запоручить рівні права всім своїм горожанам без ріжниці національностей як Швайцарія Сходу.

Відень, дня 2. квітня 1921.

Др. Евген Петрушевич в. р.
Президент Української Національної Ради З. УНР.

* * *

Як бачимо, **справа визволення Галичини знов поступила оден ступень вперед.** Недавно Др. Петрушевич здобув від Ліґи Народів признаннє, що Галичина не належить до Польщи. Тепер зажадав, щоби Ліґа Народів признала Галичину за свобідну державу. Ступінь за ступнем іде справа вперед!

Рівночасно подаємо окремо проєкт державної конституції галицької держави, який нам саме надіслано. Сей проєкт також предложено Лізі Народів і державам Антанти.

Ось так працюють наші брати-Галичане в Европі на вигнанню поза краєм, а ті, що в краю остали, держаться як скала, як мур, та не подаються.

Ми-ж ту, на свобідній землі, не дармуймо також, але берімся до праці, як оден. Хто сіє, той буде збирати. Хто стукає, тому відчинять! Лиш не дармуймо та всяких хрунів і киринників не слухаймо. З ними ще буде порахунок. А тепер пора нам всім працювати. Ми мусимо дати нашим браттям в Европі поміч і то трояку: 1) браттям в краю запомогу в грошах; 2) правительству д-ра Петрушевича (Національної Ради) поміч грошеву на політику і утриманнє решток армії; вкінци 3) поміч політичну депутаціями до Вашинґтону, депешами, меморіялами.

До праці! до борби! зближаєсь година остатного бою! хто боресь — той побіджає!

Пашпорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтанше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна. 28псп
T. J. HRYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

It's toasted
LUCKY STRIKE CIGARETTE
The American Tobacco Co.

ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО ЛАДУ ГАЛИЦЬКОЇ РЕПУБЛИКИ.

Разом з нотою з жаданнем признання Галицької Републики правительство Галицької Національної Ради предложело Лізі Народів і державам антанти проєкт засад державного ладу галицької републики. Проєкт сей виробила окрема комісія, зложена з членів галицького правительства та українських правників, а затвердив його президент Петрушевич. Проєкт сей звучить:

I.

ДЕРЖАВНА СУВЕРЕННІСТЬ.

Артикул 1.

Галицька Република є независимою і суверенною державою. Права суверенности у сій державі належать до загалу її горожан.

II.

ДЕРЖАВНА ТЕРИТОРІЯ.

Артикул 2.

Державна територія Галицької Републики покривається від сходу, півночі і полудня з границями бувшого австрійського краю Галичини та простягається на захід, українською етнографічною областю аж до Перемишля (включно), так що від Перемишля аж по Сянік творить ріка Сян західну границю та лупківська залізниця разом з сумежною Лемківщиною остає на території Галицької Републики.

До державної території Галицької Републики увійдуть також ті етнографічні українські области давної австро-угорської монархії, котрі їй приділять великі держави антанти.

(Як бачимо з сего, до Галицької Републики окрім т. зв. Сх. Галичини малаби увійти Лемківщина, а дальше українська часть Буковини, евентуально і Угорська Русь).

III.

ДЕРЖАВНІ НАРОДНОСТИ.

Артикул 3.

В Галицькій Републиці узнається отсі три головні народности: українська, далі польська і жидівська. Вони користуються рівними правами на области публичного життя. Прочі народности в державі творять національні меншости, та їх права і охорону запоручу єконституція.

IV.

ФОРМА ПРАВЛІННЯ.

Артикул 4.

Галицька Република є правною державою з републиканською формою правління. Її цілаю є загальний так моральний як і матеріяльний добробут її горожан. На сих основах спирається устрій держави.

V.

ЗАГАЛЬНІ ПРАВА ГОРОЖАН ДЕРЖАВИ.

Артикул 6.

Галицька Република запоручує отсі права своїм горожанам:

1. Загальне право галицького державного горожанства.

Аж до уладження справи горожанства Галицької Републики дорогою закона, виконують право горожанства в Галицькій Републиці ті особи, котрі на території цеї держави мали право горожанства по обовязуючим на сій території законам в дні 1. падолиста 1918 р. — відтак уроджені по 1. падолиста 1918 правесні та неправесні діти сих горожан — та сі особи — чужинці женського пола, що після 1. падолиста 1918, заключили правно важні подружя з мущинами, які в дні 1. падолиста 1918 р., мали на території цеї держави право горожанства.

2. Супроти держави і її законів є всі горожане держави рівні.

3. Державні уряди приступні всім горожанам держави.

4. Кождий горожанин держави має свобідне право побуту і розпоряджування своїм майном.

5. Кождий горожанин держави має право свобідного заробкування під законними условинами, в цілій области держави, як також вибрати свій завід і до него виобразуватися.

6. Всяке обмеження особистої свободи горожан держави недозволене. Тим самим недопустиме є в державі ніяке невільництво а так само якінебудь примусові роботи або данини на користь приватних осіб чи спілок. Примусові чинитьби на користь держави допустимі, лиш на підставі виразних постанов законів.

Приарештування горожанина держави через органи прилюдної безпеки може наступити лиш в случаях предвиджених в законах.

7. Право свободи і супокою у власній хаті, ненарушиме. Домашні ревізії через державні органи можливі лиш в случаях предвиджених в законах.

8. Тайна листів і прочих переписок, ненарушима. Забрати можуть листи та переписки лиш державні органи в разі правного заарештування або домашної ревізії; в часі війни або на підставі судового приказу по думці обовязуючих законних постанов.

9. Горожане держави мають право уладжувати збори та засновувати товариства. Виконання сих прав управильнене окремими законами.

10. Кождий горожанин має право висказувати прилюдно свої гадки та погляди за помічею слова, письма, друку, чи представлення в образках, як далеко отсе допускають закони. Преса не сміє бути піддана під цензуру або обмежена системою концесійною. Адміністративні заборони почтового перевозу, не можуть відноситися до часописей видаваних в краю.

11. Кождий горожанин держави має повне право свободи віроісповідання.

Користування горожанськими політичними правами є зовсім независиме від віроісповідання, — а державно-горожанські права ні обовязки, не можуть бути нарушувані через віроісповідання.

Ніякий горожанин держави не може бути приневолений до яких небудь (данин) чинитьб на инші віроісповідні інституції і потреби.

Горожане приналежні до одного і того самоог віроісповідання, творять окрему цілість, яка управляє своїми внутрішними віроісповідними справами самостійно і завідує своїми урядженнями, фундаціями і фондами, призначеними на цілн віроісповідні і добродійні.

Але зовнішні правні відносини тих віроісповідних цілостий управильнюють загальні державні закони.

12. Всяка наука є вільна, коли не загрожує істнованню держави та не спиняє осягнення її цілн.

Кождий горожанин держави має право на образовання в школах народних, середних, гуманістичних як і фахових, як також на університеті та в инших вищих школах.

Наука в народних школах є обовязкова.

Кождий горожанин управнений устроювати наукові і виховавчі заведення, оскільки викаже законним способом уздібнення до сего. Верховна управа шкільної науки і надзір над всіми школами і виховавчими заведеннями, принадлежить державі.

Домашна наука не підлягає ограниченню.

VI.

ДЕРЖАВНА РАДА.

Артикул 6.

Законодатну власть в Галицькій Републиці виконує весь її нарід через своє заступництво, вибране на підставі загального, без ріжниці пола, рівного, безпосередного, тайного і пропорціонального виборчого права. Отце заступництво є Державною Радою Галицької Републики та її законам підлягають всі горожане держави.

Артикул 7.

До компетенції Державної Ради як тіла законодатного належать всі справи, що відносяться до держави як такої, до области держави та до горожан, як також справи договорів з иншими державами та ратифікація постанов про війну і мир.

Артикул 8.

Державна Рада виявляє також волю народу одвітними заявами, та виконує право контролі цілої адміністрації (управи) держави.

Артикул 9.

Вибори послів до Державної Ради відбуваються на пятилітний період, окремо по народностям, то значить українська народність а так само польська та жидівська, вибирають кожда окремо своїх послів а національні меншости всі разом.

Чисельний розділ посольських мандатів між народности має бути переведений ординацією виборчою, у пропорціональнім відношенню числа кождої народности до загального числа населення держави.

Артикул 10.

Нововибрана Державна Рада вибирає з поміж послів Президента Державної Ради і 4-ох віцепрезидентів. Президент Державної Ради має бути української народности. Що найменше оден віцепрезидент мусить бути польської і оден жидівської народности.

VII.

ПРЕЗИДЕНТ ДЕРЖАВИ.

Артикул 11.

На чолі Галицької Републики стоїть Президент Держави, вибраний цілим народом Галицької Републики на 6 років, на підставі осібної ординації виборчої, — загальним, без ріжниці пола, рівним, безпосередним і тайним правом голосовання.

Артикул 12.

Президент Републики обнимає по виборі віддану йому народом власть і складає Державні Раді на руки її Президента святочну присягу, що буде виконувати вложений на него найвищий уряд держави совісно, з посвятою та згідно з верховною волею народу, виявленою державними законами.

Артикул 13.

Президент Галицької Републики заступає державу по думці обовязуючих законів держави.

Він іменує державних міністрів, котрих число означує Державна Рада; приймає димісію міністрів і відкликає їх з уряду; він є найвищим командантом державної армії та іменує військових командантів і шефів як та-

кож військових старшин; він заключає договори з иншими державами за згодою Державної Ради та вирішує разом з Радою державних міністрів про війну і мир, предкладаючи таку постанову безпроволочно до ратифікації Державній Раді.

Артикул 14.

Президент Галицької Републики скликує Державну Раду, відрочує і розвязує її в разі потреби. Він санкціонує закони постановлені Державною Радою.

Його одобрюючe чи відмовне вирішення має запасти найдальше до 30-ти днів по предложенню ухваленого Державною Радою закона до санкції.

Вразі відмолення санкції, відходить справа безпроволочно знов під обради Державної Ради та коли в Державній Раді дві третині важно віддаиих голосів заявляться без зміни за тим самим законом, то ухвалений закон без санкції одержує загально обовязуючу силу закона.

Артикул 15.

До Президента Републики належить також іменування шефів державних властий; іменування урядовців низших степенів — виконують приналежні міністри.

Артикул 16.

Президент Републики має право аболіції карно-судового поступовання, зменшення кари та цілковитого помилування.

Артикул 17.

Президент Републики підписує державні акти при спільнім підписі кождого акту одвічальним міністром.

VIII.

ДЕРЖАВНА МІНІСТЕРІЯ.

Артикул 18.

Президент Републики виконує волю всего народу держави, виявлену в законах, через одвічальних міністрів і підвладних їм урядовців.

Державна міністерія провадить всі уряди держави, переводить в життя закони ухвалені Державною Радою та видає вказані розпорядження в ціли виконання державних законів.

Артикул 19.

Державна міністерія складається з президента міністрів і державних міністрів для поодиноких ресорів, котрих число після потреби означує Державна Рада.

Артикул 20.

Президента міністрів і державних міністрів іменує Президент Републики та вони складають в його руки присягу: совісного виконування законів держави та бережения загального добра горожан держави.

Артикул 21.

Президент міністрів і всі державні міністри є одвічальні перед Державною Радою за всі чинности їх урядовання та за невиконування законних обовязків або нарушення установ — законів держави судить їх осібний трибунал державний, на внесення Державної Ради, котре мусить запасти двома третинами голосів при участи більше як половини всіх послів.

IX.

НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВА.

Артикул 22.

Школи народні і середні мають бути зорганізовані в міру потреби, з окрема для всіх трьох головних народностий та наука в сих школах мається подавати у матірній мові учеників, що побирають науку, в тих школах.

Горожане національних меншостей можуть учитися у всіх школах після вільного вибору. По можности належить в міру потреби тако жі для національних меншостей украйти народні ісередні школи.

Устрій університетів та инших вищих наукових заведень, для всіх доступний, уладжують осібні закони.

Артикул 23.

Внутрішною мовою урядовою всіх державних урядів Галицької Републики є мова українська.

Зовнішними мовами урядовими в Галицькій Републиці, в устних і письменних зносинах, є мови: українська, далі польська і жидівська. Горожане держави, корпорації і інституції одержують від властей і урядів, на внесені письма відповіди в одній із згаданих мов, залежно від сего, в якій мові внесено письмо.

Устуном першим цего артикулу не нарушується права автономних властей, установляти для себе иншу внутрішну мову урядову, то значить польську або жидівську.

Артикул 24.

Урядові розправи і списування протоколів маються вести в одній із загаданих мов, після народности особи, що бере участь в розправі.

Артикул 25.

Закони, урядові розпорядження і урядові прилюдні оповіщення мають бути виготовлені в загаданих трьох мовах.

Артикул 26.

Мови національних меншостей мають бути узгляднені по змозі і в міру дійсної потреби.

Артикул 27.

Іменовання членів державної міністерії доконується на підставі національного ключа, то значить, у відношенню числа населення народностей

Мимо волі мусите їх любити!

Вони ВИРІЖНЯЮТЬСЯ

Вони є ЗНАМЕНИТІ

BEECH-NUT PERFECT CIGARETTES

P. Lorillard Co.

20 for 15¢

БІЧ-НОТ

ЦИҐАРЕТКИ

до загального числа населення держави.

Артикул 28.

Також при обсаджуванню всяких инших урядових місць належить узгляднювати національне відношення населення держави.

Артикул 29.

Урядниками і службовниками у Галицькій Републиці можуть бути іменовані лиш горожане держави, що володіють що найменше двома мовами національностей держави.

Всі урядовці і службовики держави вкладають присягу на вірність Галицькій Републиці і на совісне виконування обовязків, вложених на них державними законами.

X.

СУДІВНИЦТВО.

Артикул 30.

Всяке судівництво в державі виконується в імени Галицької Републики.

Вироки і оречення видається в імени Галицької Републики.

Артикул 31.

Судії є у виконуванню свого уряду самостійні і независимі.

Суди не мають права розпізнавати важности належно оповіщених законів, але мають право вирішувати про важність розпоряджень, в законнім тоці інстанцій.

Артикул 32.

Розправи перед вирішуючим судом, в справах цивільних і карних, є устні і прилюдні.

Артикул 33.

Державу і її судових урядовців мож по причині нарушення права у виконуванню урядової діяльности сих урядовців, запозивати перед судом. Отсе поступовання має бути управильнене окремим законом.

XI.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

Артикул 34.

Виконування адміністраційного права належить до властей адміністраційних.

Вони є обовязані у своїм урядованню придержуватися обовязуючих законів, а не є звязані ніякими розпорядками ані інструкціями, що незгідні з постановами законів держави.

Артикул 35.

Організація і компетенція державних адміністраційних властей та автономних властей, мають бути означені окремим законом.

Артикул 36.

Державу і її адміністраційних урядовців мож по причині нарушення права у виконуванню урядової діяльности тих урядовців позивати перед судом. Отсе поступовання буде управильнене окремим законом.

Артикул 37.

Зажалення горожан держави з причини нарушення запоручених їм державною конституцією політичних прав, вирішувати буде Трибунал Адміністраційний, коли справа остаточно вже перейшла всі адмінтраційні інстанції.

XII.

ОРУЖНА СИЛА.

Артикул 38.

Галицька Република удержує для охорони держави і її границь правильно зорганізовану армію, в разі потреби, на основі обовязкової військової служби.

Частини цеї оружної сили мож, коли прилюдна безпека і лад в державі є загрожені, ужити на приказ Президента Републики, до привернення спокою і ладу у внутрі держави.

* * *

Очевидно, що заки зорганізувалабись наново галицька держава, требаби якогось переходу від теперішного стану до стану державности. В тій ціли проектує Національна Рада ось-які

ПЕРЕХОДОВІ ПОСТАНОВИ

дотично уконституовання незалежної Галицької Републики.

Артикул 39.

В ціли переведення в життя постанови великих держав антанти про утворення незалежної Галицької Держави на основі приняття для неї, як висше, організації, твориться „Міжкоаліційну Комісію для Галицької Держави", до якої великі держави антанти висилають по одному представникови.

Артикул 40.

Задля переведення повисшого завдання та уможливлення співділання місцевому населенню, має так утворена Комісія право покликати до життя „Адміністраційну Раду", до якої від українського населення виделегує Українська Національна Рада Східної Галичини 7-ох представників, польське населення через свою центральну політичну організацію 3-ох, а жидівське населення через свою центральну політичну організацію 2-ох представників.

Адміністраційна Рада стоїть під протекторатом Міжкоаліційної Комісії для Галицької Держави.

Артикул 41.

Міжкоаліційна Комісія для Галицької Держави передасть негайно Адміністраційній Раді на місци: всю політичну та мілітарну владу на території Галицько їРепублики, котра тим самим одержує право установляти урядників, обняти у свій заряд краєві і державні фонди та стягати податки — як також право екзекутиви для своїх заряджень, яке може виконати чи то при помочі місцевих органів безпечности, чи-то при ужиттю мілітарних сил, зорганізованих з місцевого населення.

Артикул 42.

Правом і обовязком Адмінітраційної Ради є:

а) найдальше протягом 3 місяців числячи від дня перейму адміністрації, перевести предвиджені в повисшім організаційнім статуті вибір „Державної Ради";

б) протягом дальших шість тижнів перевести предвиджений в тім-же статуті вибір першого „Президента Републики";

в) найдальше до 14-ти днів, числячи від дня вибору Президента Републики скликати Державну Раду на її перше засідання, на якім провід обійме найстарший віком і на якім Президент Републики зложить предвиджену в організаційнім статуті присягу.

Сейчас по зложенню присяги Президентом Републики і повідомленню про утворення ним „Державної міністерії", — Адміністраційна Рада зложить свої повновласти в руки Міжкоаліційної Комісії для Галицької Держави, та передасть адміністрацію вразвраз із краєвими і державними фондами Галицької Републики в руки її Президента і уважати-ме своє завдання за скінчене.

ДОПИСІ

Вражіння з концерту Української Банди тов. „Запорожа" при гр.-кат. церкві в Нюарку, Н. Дж.

Дня 21. мая с. р. відбувся величавий концерт молоденької Української Банди в „Богімієн Авдіторіюм" (чеськім гали). Концерт зачався о цілу годину пізнійше, як заповіджено, задля спізнення публики.

По піднесенню куртини представився дуже гарний вид на сцені. Двайцять чотирох молодих красних хлопців, поубираних в уніформи з українськими відзнаками, сиділи з дутими інструментами й ожидали на знак батути свого учителя, п. Р. Повкера. На даний знак загреміли труби американський гимн „Стар Спенглед Беннер", за що одержали богато оплесків.

Здавати докладну рецензію, точка за точкою після програми, булоби задовго, бо сама програма складалася з довгих і трудних кусників. Зазначити мушу загально, що концерт випав на причуд гарно, за що виконавці отримували від публики по кождій точці бурі оплесків. Мушу однак сказати, що друга точка з ряду, „Вязанка українських мельодій", відіграна була так влучно і з таким запалом, що оплескам не було кінця.

Та великим розчарованнєм безперечно мусіло бути для музикантів і їх учителя, що мали перед собою мале число присутних. Причини не знаю де шукати. Думаю, що галя задалеко віддалена від нашого народу, або безробітте. Як воно-б не було, але концерт вказав на велику любов музики у нашого народу. Викінчення артистичного не можна жадати від людий, які заробляють тяжко на хліб насущний, а вечерами ходять учитися, але в кождім разі є добра охота і матеріял до дальшої праці. Честь Вам, горожани-музиканти, як також і Вашому учителеви п. Р. Повкерови, що працюєте щиро для добра свого народу і для слави своєї держави України.

Тих кілька стрічок моїх прийміть яко заплату за Ваш труд, та охоту до дальшої тяжкої праці.

Щирий товариш.

---o---

Вунсокет, Р. Ай.

Справоздання з призбираних жертв на поміч старому краєви.

Дня 11. квітня б. р. місцевий Комітет у Вунсокет вислав до Европи $250, а то дрефтом на руки д-ра Степана Смаль-Стоцького в Празі $200, а $50 для нашого жіноцтва у Відни. З гроший, післаних до Праги, $100 призначено на великодний дарунок для тих наших жовнірів, котрі тепер знаходяться в Чехословацькій Републиці, а других $100 др. Смаль-Стоцький має переслати до У. Г. К. у Львові, також на свята для вдів і сиріт по поляглих жовнірах та для полонених і всіх тих політичних вязнів, котрі терплять за свій рідний край і нарід. Тутешний місцевий комітет не забув і за своє нещасне жіноцтво, котре просить помочі з Відня, отже вислано для них дрефтом $50. Хоч се мала жертва, але нехай і наше жіноцтво на вигнанню має на свята маленький дарунок.

Отсе маленьке справоздання я подаю для заспокоєння членів нашого комітету.

Притім подаю до відома всім жертводавцям, що комітет вислав ще 25. лютого б. р. $100 дрефтом на руки д-ра Смаль-Стоцького до Праги, для українських жовнірів. Хоч се трохи запізно я подаю те справоздання, але лучше пізно як ніколи. Нехай знають ті, котрі відчувають недолю своїх нещасних братів і жертвують свій тяжко запрацьований гріш, що ми, вибрані урядники, висилаємо їх гроші там, де жертводавці призначують.

При тій нагоді подаю лист з подякою від д-ра Степана Федака, голови У. Г. Комітету у Львові. Длятого я подаю той лист, бо в 95-тім ч. „Свободи" У. Г. К. оголосив справоздання, що тих $98, котрі я вислав (від місцевого комітету $55, а з провіденського віча ще 1919 р. $43), прислав я, а не наш комітет, як се було в листі до Львова написано. Зрештою залучений низше лист сю справу як слід вияснює.

Стефан Лемішка,
касієр місцевого комітету у Вунсокет.

---o---

УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КОМІТЕТ

Львів ул. Руська ч. 3, II. поверх.

Ч. 1792. Львів, дня 14. марта 1921. р.

До Українського Комітету несення помочі старому краєви на руки п. Стефана Лемішки у Вунсокет.

Вашу посилку в висоті 98 долярів, це є 78.400 Мп., ми одержали і вживемо її згідно з Вашим бажанням на допомогу інвалідам, вдовам і сиротам, а також інтернованим і арештованим. Просимо Вас передати нашу найщирійшу подяку Високоповажаним Жертводавцям, це є Українцям в Провіденс і Українському Комітетови для несення помочі старому краєви тамже.

Як ці гроші нам потрібні, найлучше покаже Вам залучене звідомлення про положення населення у Східній Галичині.

Щодо пересилки гроший через Жидівський Запомоговий Комітет в Ню Йорку то можемо Вам лише подати до відома, що посилання через нього грошей є вправді зовсім певне, але занимає багато часу. Ваша посилка прим. ішла до нас повних 10 неділь. За це цей Жидівський Комітет користно вимінює доляри на марки.

До Вас, Пане, маємо просьбу, щоб Ви і на далі були ласкаві так як дотепер заохочувати Ваших Співгорожан до допомоги населенню Вашої старої вітчини, а покищо остаємо

з правдивим поважанням

Др. Ст. Федак, предсідатель,
В. Целевич, секретар.

(Печать: Виконуючий Виділ Укр. Горожанського Комітету у Львові).

П. С. Відноєно Вашої першої посилки про яку Ви згадуєте в Вашому листі не можемо Вам поки що відповісти. Ми маємо справді звідомлення від Жидівського Комітету, що до них прийшли деякі гроші для нас. Цих грошей одначе вони нам ще не переслали так, що ми не знаємо, чи ці гроші є від Вас чи від кого иншого. Як лиш їх одержимо сейчас повідомимо Вас про це.

45 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ

Ґубернатор Ню Йорського стейту Миллер, підписав рішення на виданнє бонусів (надгороди) для тих жовнірів американської армії, котрі служили в час світової війни. Проте всі Українці, бувші жовніри американської армії, повинні сейчас звернутися до нас в сій справі а ми виготовимо їм, зовсім безплатно, просьбу на отримання сего бонусу. 23mwf

HENRY C. ZARO, Banker,
39 Cooper Sq. Dep.U. New York, N. Y.

Не переплачуйте Шифкарти!

Ви не повинні платити за шифкарту ані цента більше, лише таку суму, по якій продає компанія. А шифкарти коштують з Ню Йорку 3. клясою:

До Гамбурґа	$125.00	До Перемишля	$107.70
До Данциґа	135.00	До Львова	108.40

Також в справі пашпортів і спровадження родини з краю проситься відноситись устно або писемно до:

PASSENGER INFORMATION BUREAU
(в Українськім Народнім Домі)
217-219 E. 6th STREET, NEW YORK CITY

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ І З КРАЮ

до Львова	$119.	до Гамбурґу	$125.
до Кракова	115.	до Бремен	125.
до Галича	134.	до Ротердам	100.
до Черновець	129.	до Антверпен	100.
до Лібави	145.	до Ґданьська	135.

Ми виробляємо пашпорти. Відбираємо і асекуруємо багаж. Даємо нічліг і відпроваджуємо на шиф. Пишіть або особисто приходіть до:

GREGORY SAMBOR'S TRAVELERS BUREAU,
2231 FAIRMOUNT AVE., PHILADELPHIA, PA.

ШІФКАРТИ до і з КРАЮ

ПО КОМПАНІЧНИХ ЦІНАХ.

За повним задоволенем, при виробі пашпорту, оплаті „інком текс", висилці грошей, вдавайтесь до своїх:

СЕМЕН КУНКА, завідатель.

ATLANTIC STEAMSHIP AGENCY,
154 E. Houston St., New York City

УКРАЇНСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

тішиться довірєм наших Земляків, котрих ми вислали до краю, а котрі ще з води пишуть нам листи з подяками. Чому се так?

Тому, що ми провадимо свій бизнес чесно і справедливо. Виробляємо пашпорти і всі инші документи скоро і точно. Висилаємо гроші до краю в долярових чеках або марками під ґвараціею. Спроваджуємо родини з краю і продаємо шифкарти на всі лінії, а на бажанне з зелізничим тикетом аж на місце. 11f—

Виробляємо контракти і повновласти в краєвих справах.

Тому просимо наших Земляків удаватись до нас і на дальше з повним довірєм як свій до свого, так як властителями сего бюра є Вам добре знані Українці: Юліян Луців і Касіян Багрій.

UKRAINIAN IMMIGRATION BUREAU,
245 Court Street, Newark, N. J.
(коло української гр.-кат. церкви)

ПОЗІР! ВСІ, ХТО ПОСИЛАЄ ГРОШІ І ЖЕРТВИ ДО СТАРОГО КРАЮ!

РОДИМЦІ! НЕ ЗАБУВАЙТЕ, що кождий Українець, кождий ратунковий комітет і кожде українське товариство повинні пересилати гроші до краю родинам і голодуючим тільки через українську інституцію — АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО під ч. 520 Іст 6-та улиця в Ню Йорку і 322 Норт 8-ма улиця в Філаделфії. Всі гроші пересилаємо тільки через Земельний Банк, скоро і під повною гарантією. Все памятаймо: „Свій до свого".

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ І З КРАЮ ДО АМЕРИКИ

на найліпші порти продаємо стисло по ціні компанічній. Ми вас обслужимо чесно і совісно і ПАШПОРТ ВИРОБИМО ВАМ В КІЛЬКОХ ДНЯХ (а як конечність вимагає так в однім дни). Ідьте до краю і спроваджуйте свої родини тільки через свою українську інституцію. Ми вам гарантуємо що обслужимо чесно і совісно і ви порадите своїх знакомих а щоби їхали тільки через наше Бюро і уникали ошуканців. Приходіть або пишіть до котрого-будь нашого офісу:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

520 E. 6th Street, NEW YORK, N. Y. — А. ПАШУК, през.
322 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA. — М. ТИХАНСЬКА, секр.

Резолюція

ТИСЯЧІВ РОДИМЦІВ ГОВОРИТЬ, ЩО

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО

є тим ліком, котрим при правильнім уживанню і після поручень

ЗАБЕЗПЕЧИТЕ

собі животну силу, енерґію, чисту кров, здоровий і сильний жолудок а осягнете се добрим жолудком і чистою кровю. Тому купуйте в аптиках і ґросерійних склепах лиш се правдиве ГІРКЕ ВИНО, котре виробляє:

BOSAK MANUFACTURING CO., SCRANTON, PA.

ЦІНА: 12 фляшок $14.00, 6 фляшок $7.50, одна фляшка $1.50.

BOSAK'S HORKE VINO
BOSAK MANUFACTURING CO. SCRANTON PA.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

ВІДІДЕ З НЮ ЙОРКУ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ ПРЯМО ДО БРЕМЕН І ҐДАНЬСКА

SUSQUEHANNA ....8. ЧЕРВНЯ, 23. ЛИПНЯ і 7. ВЕРЕСНЯ
POTOMAC (ex-Antigone) 15. ЧЕРВНЯ, 28. ЛИПНЯ і 14 ВЕРЕСНЯ
HUDSON..............13. ЛИПНЯ, 30. СЕРПНЯ і 15. ЖОВТНЯ

ПРЯДО ДО CHERBOURG і BREMEN

Поспішні і найбільші кораблі під американською фляґою.

AMERICA ....22. ЧЕРВНЯ, 23. ЛИПНЯ і 24. СЕРПНЯ
GEORGE WASHINGTON 30. ЛИПНЯ, 27. СЕРПНЯ і 24 ВЕРЕСНЯ

Голоситись до: Passenger Dept.: 45 Broadway, New York City, або місцевих аґентів.

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З НЮ ЙОРКУ ДО:

ГАМБУРҐ .... 3 кляса $125
ДАНЦІҐУ .... " " ....$135 } і $5 податок.
ЛІБАВИ .... " " $145

ЗНАМЕНИТІ КОРАБЛІ-ДВОШРУБОВЦІ ВІДПЛИВАЮТЬ:

„ЛІТУАНІЯ" - - - - - 1. ЧЕРВНЯ
„ЕСТОНІЯ" - - - - - - 22. ЧЕРВНЯ

Зарезервуйте місце у наших уповажнених аґентів у вашому місті, або:

BALTIC AMERICAN LINE, INC., Gen'l. Pass. Agents, 9 Broadway, New York City.
K. W. KEMPF, Gen'l Western Agent, 120 N. La Salle St., Chicago, Ill.

ШІФКАРТИ

ЧЕРЕЗ

ГАМБУРҐ, РОТЕРДАМ, АНТВЕРПЕН І ДАНЦІҐ продаємо по стисло компанічних цінах і даємо окремі каюти нашим пасажирам.

ГРОШІ

Пересилаємо по найнизшім курсі: кождий цент повірений нам пересилаємо в якнайкоротшім часі а на доказ доручую рецеписи з підписом Ваших рідних що отримали гроші.

НОТАРІЯЛЬНИЙ

відділ полагодить Вам ріжні справи краєві і американські і постараєсь Вам безплатно о пашпорт до краю в дуже короткім часі.

Від ДЕПОЗИТІВ платимо 4 процент річно.

Наш Банк оснований в 1898 році.

ІНФОРМАЦІЇ уділяємо даром в ріжних справах.

EMIL KISS, Banker
133 Second Ave., New York, N. Y.

ШИФКАРТИ

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ І З КРАЮ

Продаємо на всі корабельні лінії, по компанічних цінах, також стараємось щоби наші пасажирі дістали на кораблі найлучші місця, по два або чотири в одній каюті. — Пашпорти виробляємо до кількох днів і дістаємо всі потрібні „Візи" від Консулів, щоби наших пасажирів не затримували по кілька тижнів у чужих краях. — Спроваджуємо рідних з краю, під нашою опікою аж до Вашої місцевости і виробляємо зовсім безплатно потрібні документи

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ ДО КРАЮ ЧЕКАМИ І ТЕЛЕҐРАФІЧНО В ДОЛЯРАХ АБО ПОЧТОЮ ПО НАЙНИЗШІМ ЩОДЕННІМ КУРСІ З ПОВНОЮ ҐАРАНЦІЄЮ. Пишіть або зайдіть по всякі інформації до:

EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY, 115 FIRST STREET, NEW YORK CITY.

ПРЯМО ДО ОДЕССИ

І ДРУГИХ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПАРОПЛАВ "ACROPOLIS" ВІДІДЕ З НЮ ЙОРКУ, PIER 5 В ГОБОКЕН (UNITED STATES ARMY TRANSPORT PIERS)

В СЕРЕДУ, 22-ГО ЧЕРВНЯ ПРЯМО ДО ОДЕСИ

Третої кляси тикет до Одеси — і $5.00 такса. **$1.75**

Корабель „Акрополіс" є всім звісний і був на службі United States Army Transport, плаваючи між портами Злучених Держав і Філіпінами, Китаєм, Далеким Сходом, Францією і до країв Середного Моря.

Корабель „Акрополіс" був грунтовно перебудований, до його вигід додано ще около 100 вигідних фронтових кабін з горячою і зимною водою, уладжених в найновійшім стилю і відповідних для поодиноких пасажирів як і для родин. Сей корабель має лише одну клясу для всіх, а кабіни, кімнати їдальні, концертові галі, гімнастичні, бібліотечні, кімнату для курців і т. д. зістали перероблені після найновійших плянів.

Найбільше компетентні архітекти давали свої поради при робленю плянів для вигідного уладження третої кляси стіреджу, і ми сміло заявляємо, що ми не щадили коштів і трудів для уліпшення сих кватир. Вони є добре провітрювані електричними приладами з верху покладів, передаючи все свіжий воздух до стіреджових кватир. Спеціяльна галя для їди зістала побудована поза фронтовим покладом а також уладжено галю для розривок на переді головного покладу, що уважаємо за найприємнійшу часть в трансатлянтійських великих кораблях. Сі дві галі займають 40,000 кв. стіп і кождий може оцінити наші старання для вигоди пасажирів. Кромі сего поробленo ще і другі вигоди в стіреджу уладженем барберні, водяних присків з горячою і зимною водою, а в шпитальнім відділі є норски і лікарі офіцери.

Для розривки пасажирів находяться пяна і всякі музичні інструменти. Рухомі образи і описи подій на суші в часі подорожи виставляються кождого дня. Гарний кіоск солодких напоїв і тісточок для вигоди смакошів. Куховарський відділ є знаменито заряджений і має найліпших кухарів.

В Піреус, Константинополі і Констанци, маємо від давна свої офіси а всі пасажири приїзджаючі сюди найдуть тут добру опіку від наших клерків, які займуться Вашими пакунками і полагодять всі справи цлових вимог, а також займуться Вами при Вашім відїзді в дальшу дорогу.

Ми також понесемо кошти і будемо висилати безплатно з корабля бездротні телеграми перед причаленнем до порту до Ваших родин і знакомих повідомлення про день приїзду корабля зі сходу і на захід.

American Black Sea Line

21-24 STATE STREET, NEW YORK CITY.

Telephone Bowlinggreen 5520.

ХТО ВЕРТАЄ

до дому, нехай не рушаєсь дотн, поки не засягне у нас поради. Дуже важні річи розкажемо Вам про цілу подорож. Кождий все те мусить знати, щоб не мав клопотів в дорозі. Ми опікуємось пасажирами до краю і з краю. **Шифкарти до Кракова $106.80, до Львова $108.40.** Всякі справи нотаріяльні, грунтові, судові полагоджуємо точно і скоро. Звертайтесь тільки до свого Бюра в Пітсбургу. п.д.120

UKR. EMIGRATION BUREAU, 603 Carson Street, S. S. PITTSBURGH, PA.

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ

ДО ДАНЦІГА, ГАМБУРГА, ВАРШАВИ, КРАКОВА І ЛЬВОВА.

Стрічаємо пасажирів на стаціях і опікуємось пакунками пасажирів.

Спроваджуємо Ваші родини з краю. Вже сотки українських родин приїхало до Америки за нашим посередництвом.

Посилаємо гроші до всіх сторін старого краю, з повною гаранцією **телеграфічно, чеком або почтою.** По дорученню гроший даємо оригінальні посвідки від осіб яким переслано гроші.

За другими поясненнями звертайтеся до: 111—

HENRY C. ZARO, Banker,

39 Cooper Sq., Dt. U., New York, N. Y.

УКРАЇНЦІ!

Їдучи до старого краю у нас дістанете каюти до спаня на найбільших експресових кораблях, котрі йдуть без пересідання до **ГАМБУРГА, БРЕМЕН І АНТВЕРПІЇ.**

ДО ГАМБУРГА:

Май 26 .... Манджурия
Червень 2 .... Імператор
Червень 4 .... Оропеса
Червень 14 .... Аквітанія
Червень 23 .... Мавит Клей

ДО БРЕМЕН:

Май 28 .... Гудсон
Червень 8 .... Сускеганна
Червень 15 .... Антігоне
Липень 5 .... Сускеганна

ДО АНТВЕРПІЇ:

Червень 1 .... Зіленд
Червень 11 .... Лапленд

ШИФКАРТИ З ТІКЕТОМ КОЛІОВИМ З НЮ ЙОРКУ ДО ЛЬВОВА $108.60.
ПАШПОРТИ ВИРОБЛЯЄМО ЛИСТОВНО В КІЛЬКОХ ДНЯХ.
СПЕЦІЯЛЬНІ КАБІНИ ДЛЯ РОДИН.
НЕ ПОТРЕБУЄТЕ МІНЯТИ ГРОШІ: КУФРИ АСЕКУРУЄМО ВІД ВИПАДКІВ АЖ ДО ВАШОЇ МІСЦЕВОСТИ.
ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ДО КРАЮ ПО ДЕННІМ КУРСІ З ПОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ.
По всі інформації звертайтесь листовно або приходіть самі до:

MORRIS ENGEL, UKRAINIAN BANKER,

129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

Г. КУНАШЕВСЬКИЙ

ПРЕДСТАВИТЕЛЬ всіх Корабельних Ліній

Спродаж шифкарт до краю і з краю до АМЕРИКИ

— через —

АНТВЕРПЕН, БРЕМЕН, ГАМБУРГ, ГДАНЬСК, ТРИЄСТ,

і всі другі порти, на найліпших і вигіднійших кораблях

ОПІКУЄСЬ від сгрічі на стації аж до відпливу корабля. — Чековане Багажів.

ОСОБЛИВША опіка РОДИН...

ВИСИЛКА і виміна гроший по курсі **ДЕННІМ.**

(Не змушуєсь нікого до виміни тихже при відїзді).

ПОВНЕ ВДОВОЛЕНЄ. — ПО ВСІ ІНФОРМАЦІЇ ВЗГЛЯДОМ ВІДЇЗДУ ЯК І СПРОВАДЖЕНЯ ДО АМЕРИКИ. УДАЙТЕСЬ ОСОБИСТО ЧИ ЛИСТОВНО ДО ЗНАНОЇ ДОВГІ ЛІТА ФІРМИ, НА АДРЕС:

G. KUNASHEVSKY,

179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

УБИЙСТВО ЗА ВІДКИНЕННЄ ЗАЛИЦЯНЬ.

Юліян Зеленський, який працював в одним нюйорськім кравецьким предприємстві, залицявся довший час до пані Анни Бенце, з Ню Рошел, котра працювала з ним в тім самім фабрици як форменка. Вона відкидала його через ріжницю в религії. Та Зеленський не переставав далі докучати улюбленій ним женщині, так що вона навіть була примушена просити помочі суду. Перед судом Зеленський обіцяв, що не буде більше переслідувати женщини своїми освідчинами.

І дійсно він дав її спокій аж до вторка. При обіді завважали другі робітники, що Зеленський сидить дуже сумний та захмурений. Він частенько поглядав на паню Бенце. Нагло він схопив ніж і кинувся до неї. Вона скочила від стола і почала втікати. Тоді він виняв револьвер і стрілив до неї, ранячи її тяжко в плече. Вона впала, а Зеленський, бачучи, що його куля поцілила женщину, звернув револьвер до своїх висок і пустив собі кулю в голову.

Він погиб на місци. Женщину відставлено до шпиталю, де вона померла на слідуючий день.

ВІД СКАНДАЛУ ДО ТЕАТРАЛЬНОЇ СЛАВИ.

Пані Анна Стилмен, жена нюйорського банкира, дістала пропозицію від одної компанії рухомих образків служити для неї як акторка з пенсією 100,000 долярів на рік. Кінематографічна компанія в той спосіб хоче скапіталізувати великий скандал, який викликав розводовий процес сеї пані Стилмен, котру муж позивав о розвід за те, що вона зраджувала його з одним провідником в Канаді, котрий є мішанцем білих та червоних людий. Скандальний процес тягнувся через довший час, і тепер, як уже обі сторони добре через нього потерпіли, адвокати обох сторін думають полагодити цілу справу компромісом.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

(Сей лист писаний до п. Антона Когута, дякоучителя в Байон, Н. Дж.).

Прага, дня 23. лютого 1921.

Дорогий Земляче Пане Когут!

Вашу посилку 2,300 ч. корон я отримав, чек виміняв і вже переслав після Вашого бажання Січовим Стрільцям в Лібереці. За Ваші щирі слова, які ще окрім того найшли так гарний вираз в чеку, приймить від мене і Січових Стрільців в Ліберци як найсердечнійшу подяку. Находимося всі тут на еміграції в дуже тяжким становищі, особливож наш табор в Ліберци має тільки дах над головою, сякий такий харч і кождий по 50 сотиків денно, яких не стає хотьби на те, щоби біле собі виправи. Кромі того і поза табором є богато наших збігців з польської тюрми, з ріжних польських таборів, де наших людий били і над ними немилосердно знущалися, а яким вдалося нарешті утечи до Чехо-Словаччини. Вони понайбільше голі і босі. Хто з них може учится на університеті, той за дозволом чеського уряду лишився в Празі і вчиться, а є їх більше як 500 таких. Всі вони приписані також до нашої Армії, так що якби прийшла хвиля, всі лишають науку і підуть там, куда покличе їх рідний край. Алеж бо треба їм тут якимсь чином жити і се наша найбільша жура, як дати їм можність прожитку. Є ще й інші, що працюють на ріжних роботах при господарстві і у фабриках, але і вони зголошені у нас і чекають слушного часу, коли наш уряд покличе їх до діла. Якби не те, що наші земляки в Америці якраз в тій тяжкій хвилі згадали на всіх тих нещасних збігців з польської неволі і не післали нам допомоги, то прийшлосьби їм прямо тут погибати. Але, Богу дякувати, американські земляки памятають на своїх рідних братів і чим можуть, допомагають. Так ми дотепер ще держимося і втішаємося надією, що вже не довго треба нам буде тинятися в чужині, а може вже ось з весною прийде та хвиля, що вертати-мем до рідного краю. Знаємо добре, що і там не чекають нас гаразди, бо Ляхи все забрали, що тільки могли, все знищили. Алеж праця в рідним краю для рідного народу буде нам і серед недостатків великою осолодою. Ми зрештою переконані, що наші американські земляки тоді ще тим більше не забудуть на нас.

Ще раз Вам за Ваш щедрий дар сердечно дякую і поздоровляю Вас

з низеньким поклоном

Др. Смаль-Стоцький.

(Сей лист писав свідомий селянин з села Гаудно в Галичині до п. Володимира Білорського, котрий був народним учителем в Галичині, а тепер живе зі своєю родиною в Баумфілд, Н. Дж. Дата листу: 12. цвітня 1921. З сього письма наводимо тут лише те, що може зайнтересувати наш ширший загал).

Високоповажаний Добродію!

У нас є школа приватна, діти дуже радо ходять до неї, учить п. Стецик. В нашій читальни був концерт в честь Шевченка і ювилей п. Романчука. Діти дуже красно співали. Що нам буде, не знати, але якось дуже лихо іде... Я думаю, що тому вина наша інтелігенція. За те, що люди палили горівку, ведеться слідство, а суд за такі річи дуже остро карає. В Галичині є парцеляція більших посілостий, але так з нею круть, що і наймудрійший на ній не розуміється. Українцеви земля нізащо не продадуть. Два наші господарі, Михайло і Орест Кіндрат, купили трохи поля десь у городецьким повіті, але мусіли вибрати від свого пароха метрику, занести її до польського і приречи, що хотять бути Поляками. От до того вони ще мусіли зложити урядове приреченне в старостви, а громадська зверхність мусіла дати посвідченне, що вони є вже Поляки. Пані Бобчинська продає Гацівки по 200 долярів за морг. Хто з наших хоче купити, то мусить перейти на польське. Добре Пан зробили, що поїхали до Америки, бо тепер у нас Українцеви дуже сумне житє... Здоровлю Вас щиро і Вашу родину — **Андрій Ярема.**

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє, що надзвичайний мітінг відбудеться в 8-мій годині вечером в суботу, 28. мая, в гали Нар. Дому під ч. 217 6-та ул., Ню Йорк. Незявившіся члени заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — І. Солтис, предс. — М. Марків, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира Вел., від. 179, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться с 3-ій годині пополудни дня 19-го червня 1921 р. під ч. 1523 Гікори ул., в Народнім Домі. — М. Паращак, секр.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи в них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

Ціна одної стрічки 10 центів.

NEW YORK, N. Y.

Т-во „Український Хор" в Ню Йорку, Н. Й., відограє при співучасти п. М. Комишевської **в неділю, дня 29. мая 1921 р. ЗАПОРОЖСЬКИЙ КЛАД,** комедія-опера в 3-ох діях, Ванченка-Писанецького, в церковній гали, 28 E. 7th St., New York City. Режисер С. Корицький, Дірігент Т. Онуфрик. Початок о годині 6-ій вечером. Вступ: 75 і 50 цнт. Музика первородна.

О чисельну участь просить

23-24 КОМІТЕТ.

PERTH AMBOY, N. J.

В понеділок, дня 30-го мая с. р. (Декорейшен Дей) відбудеться **ВЕЛИКИЙ БАЛЬ і ПІКНІК** в Українській Гали і Парку під ч. 752 Стейт Стр., Перт Амбой, Н. Дж. Початок о годині 3-ій пополудни. Музика первородна. Будуть забави і виграбки. Запрошує всіх

23-24 **Комітет Парохіяльний.**

ELIZABETH, N. J.

Заходом **Тов. Запорожська Січ,** від. 234 У. Н. Союза, устроюєсь **ВЕЛИКИЙ БАЛЬ в суботу, 4. червня 1921** в гали А. Лютвина, під ч. 69 Southpark St., Elizabethport, N. J. Дорогі Родимці, місцеві і позамісцеві! Коли хочете весело забавитися, то просимо прийти на сей величний баль. Буде приграватн місцева Українська Музика. Комітет приладжує також знамениті напитки і свіжі перекуски і доложить всіх старань, щоби гостий задоволити. Тож прийдіть всі як один, щоби потім не жалувались. Початок балю точно о годині 6-ій вечер. Вступ для мущин і женщин по 35 цнт.

22-23 КОМІТЕТ.

NEW YORK, N. Y.

Заходом **Т-ва Теребовельська Поміч** Т-во „Русько-Український Народний Театр" відограє **„ВЕРХОВИНЦІ",** драму на три дії зі співами і танцями В. Держкуки **в неділю, дня 29. мая с. р.** в Українськім Народнім Домі, 217-19 E. Sixth St., New York, N. Y. Дірігент хору І. Сацик. Режисер В. Держкука. Музика проф. Едельмана. Початок о годині 7-ій вечер. Вступ $1.00, 75 і 50 цнт. 22-23

Шановні і Дорогі Земляки! Хто любить рідну штуку, спів і музику, нехай прийде на се гарне, перший раз граве представлення, а певно не пожалує. За се ручить — КОМІТЕТ.

NEW YORK, N. Y.

Українське Робітниче Т-во „Поморяни" уряджує дві чудові комедії **в суботу, дня 28-го мая 1921** в Українськім Народним Домі, 217-219 E. 6-та улиця, Ню Йорк. **„ВІДЬМИ"**, комедія в двох актах, і **„КУДИ КОБИЛА ТУДИ ЛОША"**, комедія в одній дії. Вступ 65 цнт. Початок о годині 7.30 вечер. **По представленню баль.** 23-24

BROOKLYN, N. Y.

Заходом **Комітету Помочи Рідному Краєви і тов. Укр. Боян** в Брукліні, Н. Й., буде устроєний **ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ** в память 60-тих роковин смерти нашого мужицького поета Тараса Гр. Шевченка, **в неділю, дня 29. мая 1921 р.** в гали церковній при 162 North 5th St., о год. 5. пополудни.

Атракційною стороною концерту будуть виступи нашого славного співака п. Михайла Зазуляка. Хори під управою п. В. Савицького. Декламацію виголосить п. М. Пухаль.

Вступ для дорослих 50 цнт., діти вільні до 7 літ 20 цнт.

Дохід призначений на потребуючих в рідним краю. 12,18.23

Обовязком кождого Українця і Українки бути присутним на концерті.

ЗА КОМІТЕТ ПОМОЧИ РІДНОМУ КРАЄВИ:

Григорий Бардак, предс.;
Павло Войтович, кас.;
Роман Кузьма, секр.

Наш цілий запас **МУЖЕСЬКИХ, ЖЕНСЬКИХ І ДІТОЧИХ** галянтерійних річий мусить бути випроданий на сій

ВЕЛИКІЙ ВИПРОДАЖИ

Тут подаємо декотрі річи, які можна купити у нашім складі по знижених цінах:

СПІДНЄ БІЛЄ

500 тузинів мужеських Union suits, звичайна ціна $1.50 ..... **79¢**

269 тузинів мужеських Union suits, звичайна ціна $1.25 ..... **69¢**

Мужеське спіднє білє 65 центів вартости, за 29 цнт. гітюкове.

КОЦІ (BLANKETS)

Дуже гарні вовняні коци—звичайна ціна $1.50 один 2 ЗА $1.25.

СПЕЦІЯЛЬНО

Мужескі скарпетки, звичайна ціна 20 цнт., по... **9¢**

Великий вибір найліпшого виробу

РОБІТНИЧИХ СПОДЕНЬ ПО ЗНИЖЦІ.

Найліпше „Каkі" сподні вартости $2.50 по $1.29.

Робітничі сорочки 59 і 69 центів.

ЖЕНСЬКІ ДОМАШНІ УБРАНЯ по дуже низькій ціні.

EAST SIDE BARGAIN HOUSE

ДВА ШТОРИ

49½ FIRST AVE., cor. 3rd St.,
2 COOPER SQUARE,
Bowery, cor. 4th St.
NEW YORK, N. Y.

Отворений щодня і в неділю.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукування платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщення, за більше разів дасть відповідний опуст. Дворазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

Пошукую свого вуєчного брата **ІВАНА БЕМКО,** з села Увсе, повіт Підгайці; замешкував в Бережанах а тепер мається находити в Америці. Хтоби знав про него або він сам, прошу зголоситись на адресу: NICHOLAS TERLUK, State Hospital, Scranton, Pa. 22-24

Пошукую свого швагра **ІВАНА ДУБАСА** з Дубасів Синюрків, повіт Золочів, Гал. Рік тому перебував в Шікаго, Ілл., 421 Гурон ул. Хто з краянів знавби де він перебуває, зволить мене повідомити, або він сам зголоситься. JOHN SOKACH, 534 E. 18th St., New York City. 22-24

Пошукую свою братову **МЕРУ ДОДЗІНСЬКУ,** а видану за Николу Костура. Вона родом з Санока, Галичина. Перебували в Пітсбургу і там мали добре дальше оставати. Хто з добрих людий знавби адресу сих осіб, або вони самі, зволять зголоситись до мене Посифи Додзінської, з дому Осеньковська з Мхави, почта Балігрод. Мій муж зістав убитий а я живу з двома дітьми Гостось і Антось під адресою: JOSEPHA DODZINSKA, 321 Elizabeth Ave., Linden, N. J. 23-24

МАЮ НА ПРОДАЖ фарми і лоти, а хто хотів би купити їх, нехай звернеся до мене по опис. Фарми находяться в чудових околицях а лоти в бизнесових місцевостях. Сейчас щиро Вас обслужу. Адреса: **A. YAWORSKI** 314 St. George St., Rome, N. Y. 21-3

КОСИ

На днях отримались з краю коси, з найліпшої клепаної **с т а л и.** Коса дуже легка, лише поверх фунта, довга 32 цалі. Ціна з пересилкою $3.75 за одну, за дві $7.00. Перстень до коси 50 цнт. брусок 50 цнт. Замовлення посилайте враз з грішми на адресу: 22-26

UKRAINIAN BAZAR,

168 E. 4th St., New York, N. Y.

БЮРО ДЕТЕКТИВІВ ДЛЯ СПРАВ КРИМІНАЛЬНИХ.

Подайте Ваші скарги до **КАПІТАНА** полиції детективів **Gellesa,** щоби арештував того хто Вас обікрав, ошукав або ушкодив. Вишукуємо мужа або жінку коли покинули одно друге. Беремо справи розводів. Капітан детективів **MICHAEL GELLES,** 318 Broadway, New York. Tel. Worth 3515. Приймаємо справи по цілій Америці. 17fs—

ГРОШІ Є ЩАСТЄМ.

Гроші прийдуть за добрим помислом. Доброго помислу набудете з книжки

ПОРАДНИК ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ БУТТЯ

Пришліть 10 цнт. на сю книжку.

UNIVERSAL SALES CO.,

346 E. 53rd St., New York, N. Y.

ХТО НЕБУДЬ МОЖЕ ГРАТИ НА СІМ ЧУДОВІМ „ФЛЕТІ"

Сей милий музичний інструмент є найбільшим европейським винаходом. Дуже простий. Научитеся грати в кількох мінутах, без інструктора. Весела розрива для себе і гостий. Ціна лише $2.95, включно з 7 популярними піснями. Не шліть гроший. Заплатіть при відборі $2.95 за флет. 12f28

A. C. ORIOL CO.,

15 Park Row, New York, N. Y.

ЩОЙНО НАСПІВ З ВІДНЯ

ЗАПОРОЖЕЦЬ

календар для народу на рік звичайний 1921.

Зладив Др. К. Трильовський.

Календар ілюстрований образками з української війни. Зміст матеріялу цікавий, наклад статтей історично-політичний, дух і напрям радикальний.

ЦІНА 40 ЦЕНТІВ.

Замовлення з грішми слати до

„SVOBODA"

ВПРОСТ З ФАБРИКИ ДО ВАС

З правдиві камбрійські сорочки лише за $2.75

Не шліть гроший. Ми є фабрикантами, переладовані товаром, і хочемо позбутися надвишки товару по нечуванім пожертвуванню. Ми предкладаємо вам 3 правдиві сорочки з нагоди трьох правдивих камбрійських сорочок з 3 правдивих камбрійських сорочок за $2.75 або одна за $1.00. Такі сорочки не можна купити деинде навіть за $5.00. Нема посередників. Сорочки доскональо вшиті, повний крій, подвійна шва на раменах, 2 незвичайно сильні, великі кишені до роботи або на будний день. Найбільша оферта посилаєсь задля подана. Заплатіть свое замовлення ще нині. Не шліть грошей. Заплатіть почтареви $2.75, і додаткову оплату пересилки. Оглянте їх, і коли не до вподоби, верніть на наш кошт, а ми сейчас звернемо ще нині. Не шліть грошей. Замовляючи, подавайте міру.

Лише при $2.75 при відборі

UNITED STATES BLANKET CO., Dept. B-88,

461 — 8th Ave., New York City

ФАРМИ!

ФАРМА з 165 акрів, 14 кімнатний дім, обори і другі забудовання, 20 коров, 3 коні, 200 курий, всі фармерські знаряди, вози, великий сад овочевий, ріка з рибами, при битій дорозі, близько стації, школи, церкви. Ціна $6,800, готівкою $2.000. Пишіть по near адресою до: 04-29

ROSEN & GRUNES,

99 E. Broadway, New York, N. Y.

РІЖНОРОДНІ ФАРМИ В НЮ ЙОРКУ, НЮ ДЖЕРЗИ І ОКОЛИЦИ.

1) Фарма 85 акрів, дім на 8 кімнат, 5 коров, 2 коні, кури, машинерія. Ціна $3.000.00, готівкою $1.000.00.

2) Фарма 95 акрів, дім на 12 кімнат, 16 коров, 3 коні, кури, машинерія, стодола і другі забудовання. — Ціна $6.500.00, готівкою $2.000.00.

3) Фарма 58 акрів, дім на 11 кімнат, стодола і другі будинки, 3 корови, 2 коні, кури, машинерія. Ціна $6.500.00, готівкою $3.000.00.

4) Фарма 385 акрів, 2 доми, стодола, поги на другі будинки, 35 коров, 5 коний, свині, кури, качки, гуси, машинерія. Ціна $12.000.00, готівкою $5.000.00.

В справі повисших і других фарм прошу голоситись особисто:

Mr. NATHAN BAKST,

28 Canal Street, New York, N. Y.

Tel. Oorchard 3125.

На листи не відповідаємо.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ БЛИЗЬКО ВЕЛИКИХ МІСТ.

154 акрів, новий дім, камінні барни, до фарми власгитель віддає 30 штук худоби, 45 овець, 200 курий, автомобіль. Ціна $7.500, часть готівкою. — **Фарма 190 акрів,** на 12 кімнат дім, 2 стайні, 12 коров, 3 коні, 150 курий, всякі знаряди і машини фармерські. Ціна $4500, на легкі сплати. Є ще і другі ріжнородні фарми на продаж, приступні для кождої купки. Голоситься до: 118—

S. M. KAPLAN,

276 Grand St., New York, N. Y.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

R. M. S. P.

до

ЕВРОПИ

Що два тижні „О" кораблями

NEW YORK--HAMBURG

задержуючись хвилево

В ШЕРБУРГ І САВТГЕМПТОН

OROPESA 4. липня і 16. липня
ORDUNA 18. червня і 30. липня
ORBITA 2. липня і 13. серпня

1-ша, 2-га і 3-та кляса пасажирська Знамениті вигоди для пасажирів третої класи.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

SANDERSON & SON, АГЕНТИ.

26 Broadway, New York

Або у наших агентів.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

С. М. КАУФМАН, М. Д.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.

Години приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.

111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

НЕДУГИ МУЩИН

DR. KOLER

638 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Говорить по українськи.

Др. Колер відбув свої студії в Росії і має 28 літ досвіду у лічению мущин. Голоситься особисто, почтою не лічу. Години приняття: від 9. рано до 5. веч., в неділі від 9. до 2. попол.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG,

304 — 2nd AVENUE,

(межи 17. а 18. улицею)

NEW YORK, N. Y.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН

Говорить по українськи.

Лічить всі хронічні застарілі слабости мущин і женщин.

Лікарська Порада Даром.

Год.: від 9. рано до 8. вечер. В неділі від 9. рано до 4. попол.

Dr ZINS.

110 East 16th St. N. Y.

між Irving Pl. & Union Sq.

ДР. К. БІЛИК

Український Лікар

Офісові години: від 11—1 і 5—7.

237 W. 48th St., New York, N. Y

(коло Broadway)

Телефон офісу: Bryant 1569

Телефон дому: Academy 5091